

Letsel en/of schade bij bediening van machines

Veilige bedieningssystemen

BESCHRIJVING

Onder het begrip arbeidsmiddel verstaan we alle op de werkplek gebruikte machines, apparaten, gereedschappen en installaties al dan niet voorzien van een bedieningssysteem. Bedieningssystemen kunnen door ondoordachte indeling, plaatsing, et cetera de bediening van een arbeidsmiddel onduidelijk en gevaarlijk maken.

AFSPRAAK

De bedieningssystemen moeten voldoen aan de regels welke in het Arbeidsomstandighedenbesluit (hoofdstuk 7) gesteld worden.

Een bedieningssysteem is veilig indien het:

- Voldoet aan het gestelde in EN-ISO 13849-1 (2006) 'Veiligheid van machines – Onderdelen van besturingssystemen met een veiligheidsfunctie' – Deel 1: Algemene ontwerpbeginselen' of in de norm IEC EN 62061 (2005) 'Veiligheid van machines – Functionele veiligheid van elektrische/elektronische/programmeerbare elektronische veiligheidssystemen'.
- Zodanig is uitgevoerd dat bediening steeds mogelijk blijft in situaties waarbij het bedieningssysteem niet buiten de gevaarlijke zone kan worden geplaatst.

Verplaatsbare bedieningssystemen, waardoor bedienend personeel een gevaarlijke zone van een arbeidsmiddel met enig lichaamsdeel kan bereiken of kan binnengaan, vereisen nadere maatregelen om dat tegen te gaan.

In specifieke situaties, zoals bij het instellen van machines met verwijderde en/of overbrugde beveiligingen zijn (aanvullende) constructieve aanpassingen aan het arbeidsmiddel nodig in relatie tot het bedieningssysteem. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het aanbrengen van een veiligheidsslot.

Teksten op bedieningspanelen zijn in de Nederlandse taal.

WAT LEVERT HET OP

Geen/minder ongevallen door verkeerd ontworpen en onjuist uitgevoerde bedieningssystemen.

WETGEVING

- Arbeidsomstandighedenbesluit hoofdstuk 7.
- EU wetgeving, onder andere Machinerichtlijn (2006/42/EG), Laagspanningsrichtlijn 2006/95/EG, EMC richtlijn 2004/108/EG et cetera.

ACHTERGROND INFORMATIE

Algemeen geldt: arbeidsmiddelen moeten voldoen aan de 'Richtlijn Arbeidsmiddelen' en de leveranciers moeten voldoen aan de relevante EU wetgeving.

MEER INFORMATIE

Via HSE office:

- EN-ISO 13849-1 (2006) Veiligheid van machines – Onderdelen van besturingssystemen met een veiligheidsfunctie – Deel 1: 'Algemene ontwerpbeginselen' of in de norm IEC EN 62061 (2005) Veiligheid van machines – Functionele veiligheid van elektrische/elektronische/programmeerbare elektronische veiligheidssystemen, op te vragen bij het team Arbeidsveiligheid.
- Arbo informatieblad 11: Machineveiligheid: afschermingen en beveiligingen.

Op Intranet:

Beleid Arbeidsmiddelen.

Op Internet:

www.arboportaal.nl, zoekterm 'Arbeidsmiddelen'.

BIJZONDERHEDEN

Niet alle arbeidsmiddelen binnen SNBV zijn voorzien van Nederlandstalige bedieningsvoorschriften.

RISICOTYPERING : 1.8, 7.1, 7.2

BEHEERSMAATREGEL : A